

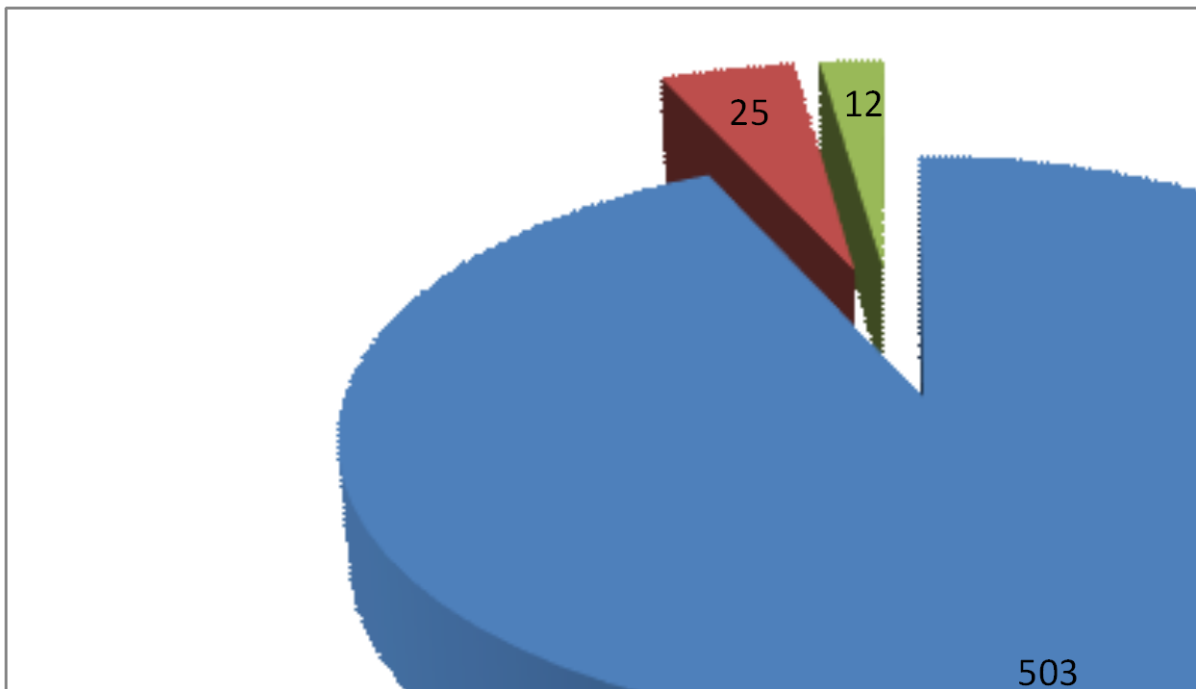

Годишен анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за 2020 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

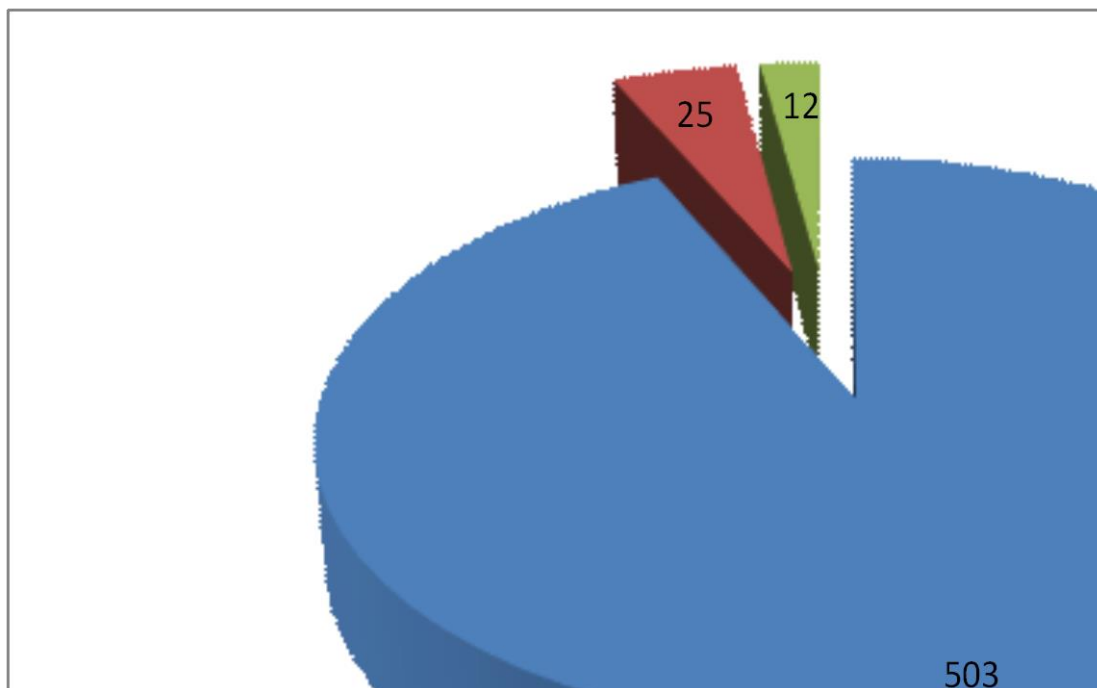
Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им.

Общият брой нотификации за 2020 г. е **3774**. Сигналите в категория храни са най-много – **3422**, за фуражите – **230**, а за материалите в контакт с храни – **122** (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни.

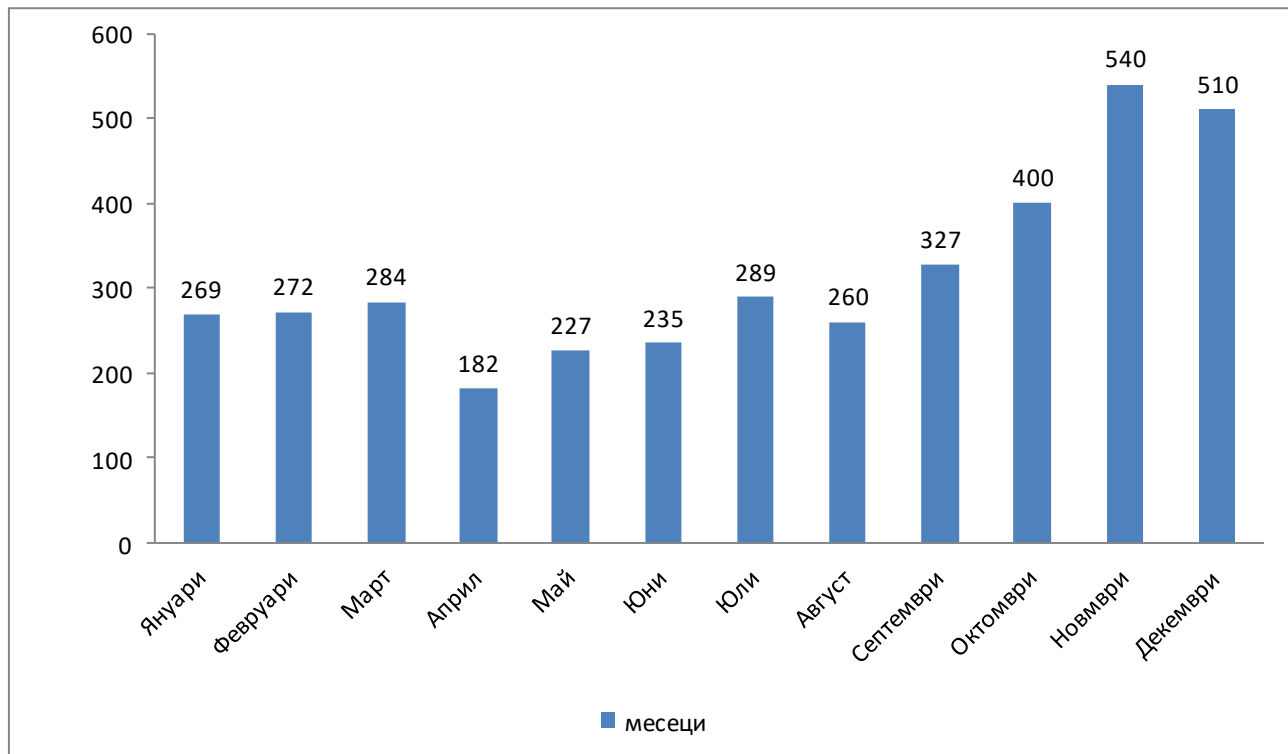
При разпределението на нотификациите по **вид** най-много са в категорията на **предупредителните нотификации** – 1403 нотификации. Следвани от **нотификациите за недопуснат внос** – 1044; **нотификациите за насочване на вниманието** – 772 и **нотификациите за проследяване** с 555. (фиг.2).

Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации.

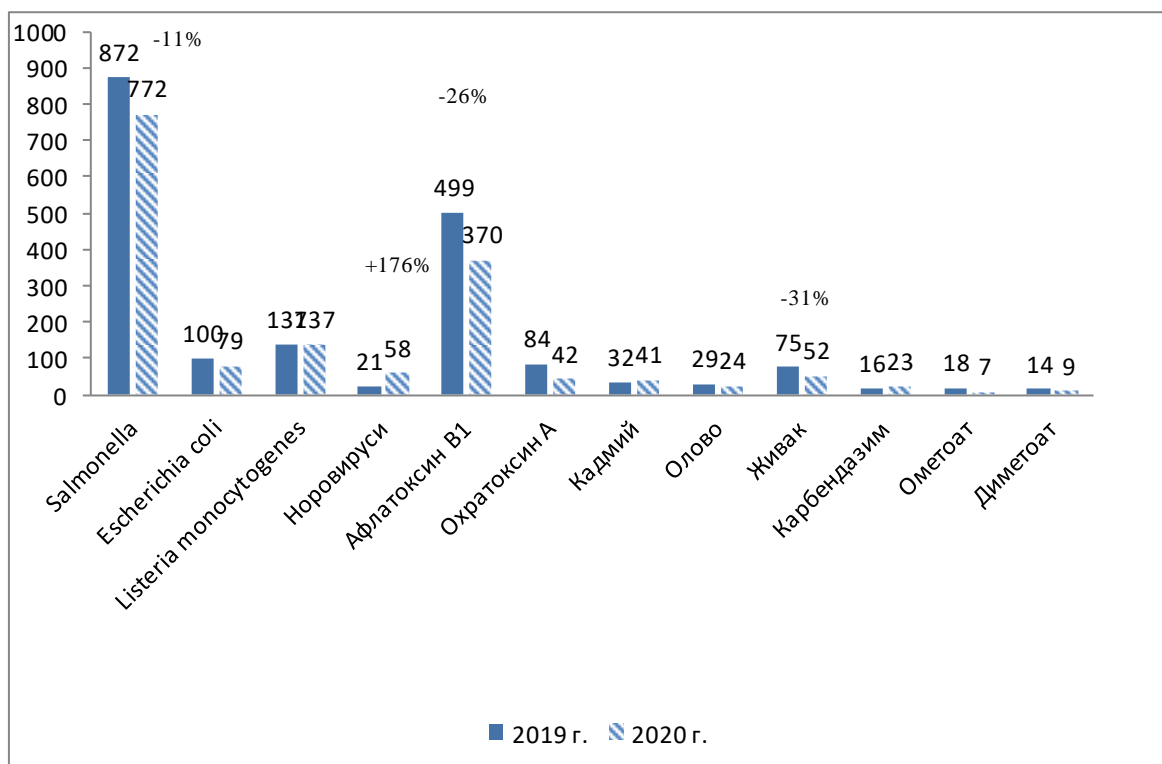
При разпределението на нотификациите по месеци се наблюдава следната тенденция: **повишение** се наблюдава през януари (269), февруари (272), март (284), юли (289), септември (327), октомври (400) и ноември (540). **Спад** се наблюдава през април (182), май (227), юни (235) и август (260).

В началото на годината се наблюдава **слабо повишение като достига своя пик през месец март (284)**. През април (182) се наблюдава **спад, като това е най-ниската стойност за годината**. След това се наблюдава **постепенно умерено повишение през месец юни (235)**. През юли (289) се наблюдава **слабо повишение**. През август (260) се наблюдава отново **спад**. През месеците септември, октомври и декември се наблюдава **прогресивно повишение като през ноември достига 540 нотификации**. През месец декември (510) се наблюдава **спад**.

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2020 г.

На фиг. 4 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за 2019 г. и 2020 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **спад** като при *Salmonella* достига 11%. Изключение правят норовирусите, като при тях има **повишение** със 176%. При микотоксините се наблюдава **спад**, като при афлатоксин В1 достига 26%. При тежките метали също се наблюдава **спад** като при живака достига 31%. Пестицидите запазват ниски нива, като се наблюдава слабо **понижение**.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2019 – 2020 г.

От обобщените данни за 2019 г. и 2020 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на понижение при патогенните микроорганизми с изключение на норовирусите, както и при микотоксините и тежките метали. При пестицидите също се наблюдава понижение, но като цяло запазват ниски нива.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 1403 нотификации:

През месец **януари** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Франция** с 19 нотификации, следвана от **Германия** с 10 нотификации. През месец **февруари** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са **Обединеното кралство** и **Полша** с по 16 нотификации, следвани от **Франция** и **Холандия** с по 10 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **март** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Полша** с 12 нотификации, следвана от **Франция** с 11 нотификации. През месец **април** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Полша** с 12 нотификации, следвана от **Холандия** и **Турция** с по 5 нотификации.

България е нотифицирана веднъж. През месец **май** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Франция** с 9 нотификации, следвана от **Полша** с 8 нотификации. През месец **юни** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Холандия** с 10 нотификации, следвана от **Франция, Белгия и Полша** всяка с по 7 нотификации. През месец **юли** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Полша** с 15 нотификации, следвана от **Китай** с 10 нотификации. През месец **август** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Белгия** с 11 нотификации, следвана от **Холандия** с 9 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **септември** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Полша** с 15 нотификации, следвана от **Белгия** с 11 нотификации. България е нотифицирана 2 пъти. През месец **октомври** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Индия** с 32 нотификации, следвана от **Белгия** с 20 нотификации. През месец **ноември** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Индия** със 117 нотификации, следвана от **Холандия** с 29 нотификации. През месец **декември** 2020 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е **Индия** с 96 нотификации, следвана от **Германия** с 18 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 1044 нотификации:

През месец **януари** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 30 нотификации, следвана от **САЩ** с 10 нотификации. През месец **февруари** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Гана** с 11 нотификации, следвана от **Китай, Индия и Турция** всяка с по 10 нотификации. През месец **март** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Индия** с 16 нотификации, следвана от **Турция** с 13 нотификации. През месец **април** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 13 нотификации, следвани от **Судан** с 10 нотификации. През месец **май** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 16 нотификации, следвана от **Индия и Бразилия** всяка с по 6

нотификации. През месец **юни** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** със 17 нотификации, следвана от **Китай** с 9 нотификации. През месец **юли** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 11 нотификации, следвани от **Индия, Китай, Аржентина и Бразилия** всяка с по 7 нотификации. През месец **август** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 10 нотификации, следвана от **Китай и Индия** с по 7 нотификации. През месец **септември** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 22 нотификации, следвана от **Бразилия** с 19 нотификации. През месец **октомври** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 31 нотификации, следвана от **САЩ** със 17 нотификации. През месец **ноември** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 54 нотификации, следвана от **САЩ** с 13 нотификации. През месец **декември** 2020 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е **Турция** с 66 нотификации, следвана от **САЩ** с 10 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 772

нотификации:

През месец **януари** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Франция** с 18 нотификации, следвана от **Полша** с 12 нотификации. През месец **февруари** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 8 нотификации, следвана от **САЩ** с 6 нотификации. През месец **март** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните държави са **Франция и Полша** с по 7 нотификации, следвани от **Турция и Холандия** с по 6 нотификации. През месец **април** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 15 нотификации, следвана от **търговията в Интернет** с 9 нотификации. През месец **май** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 37 нотификации, следвана от **Шри Ланка** с 4

нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **юни** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 11 нотификации, следвана от **Виетнам** с 6 нотификации. През месец **юли** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 10 нотификации, следвана от **Италия** с 9 нотификации. През месец **август** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 9 нотификации, следвана от **Италия** с 6 нотификации. През месец **септември** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 10 нотификации, следвана от **Холандия** със 7 нотификации. През месец **октомври** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Полша** с 16 нотификации, следвана от **Индия** с 15 нотификации. През месец **ноември** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Индия** с 28 нотификации, следвана от **Испания** с 8 нотификации. През месец **декември** 2020 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е **Индия** с 12 нотификации, следвана от **Полша** с 11 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 555 нотификации:

През месец **януари** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са Германия, Белгия, Италия и Китай с по 3 нотификации, следвани от Ирландия, Австрия, Обединеното кралство, Франция, Испания и Полша с по 2 нотификации. През месец февруари 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е Италия с 6 нотификации, следвана от САЩ, Холандия и Полша с по 4 нотификации. През месец март 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните държави са **Обединеното кралство и Полша** с по 7 нотификации, следвани от **Китай и Германия** с по 6 нотификации. През месец **април** 2020 г, при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Полша** с 6 нотификации, следвана от **Германия** с 3 нотификации. През месец **май** 2020 г, при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Холандия** със 7 нотификации, следвана от **Полша** с 5 нотификации. През месец **юни** 2020 г, при нотификациите за проследяване най-често

нотифицираната страна е **Германия** с 8 нотификации, следвана от **Полша** с 6 нотификации. През месец **юли** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Германия** с 9 нотификации, следвана от **Холандия, Испания и Франция**, всяка с по 5 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **август** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Холандия** с 6 нотификации, следвана от **Белгия и Полша**, всяка с по 4 нотификации. През месец **септември** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Полша** със 7 нотификации, следвана от **Германия** с 4 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **октомври** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Полша** с 11 нотификации, следвана от **Германия** с 9 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **ноември** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Полша** с 12 нотификации, следвана от **Холандия** с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец **декември** 2020 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е **Германия** с 9 нотификации, следвана от **Холандия и Полша** с по 6 нотификации.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

05.02.2021 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056